

Cajtng®



V tej številki:

65 RUMENIH RUTIC

5. OKTOBRA PRAZNUJEJO UČITELJI

MODELARJI Z MINOTAVROM ZABLESTELI NA ECOMEET-u

NOVO NA ŠOLI

LIFE IN THE FUTURE

Cajtng®

KAZALO

Uvodnik ... 3

UVODNIK

Dragi bralke in bralci Cajtnga!

Pred nami je nova številka šolskega časopisa. Naj vas že na začetku spomniva, da lahko prispevate k oblikovanju našega in vašega Cajtnga tako, da svoje prispevke pošljete na e-naslov cajtngbrinje@gmail.com.

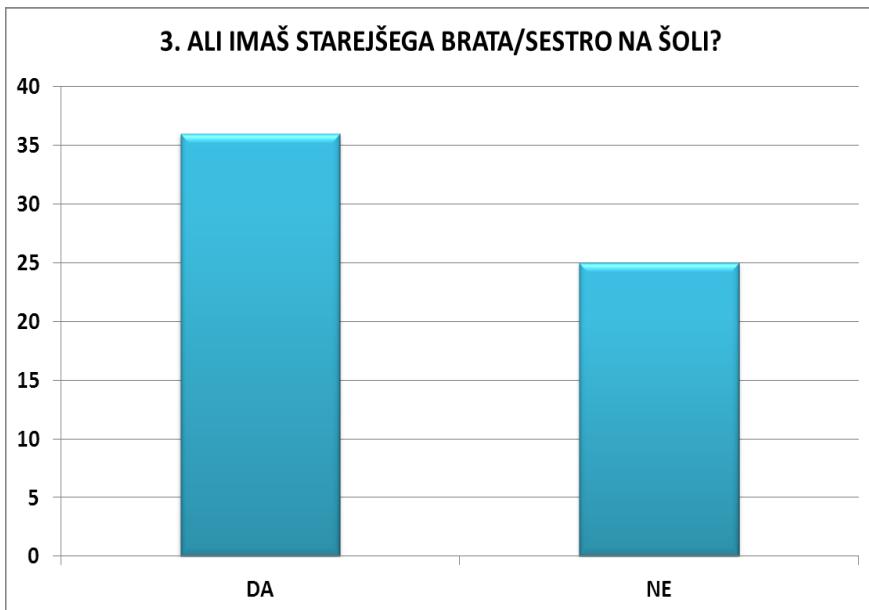
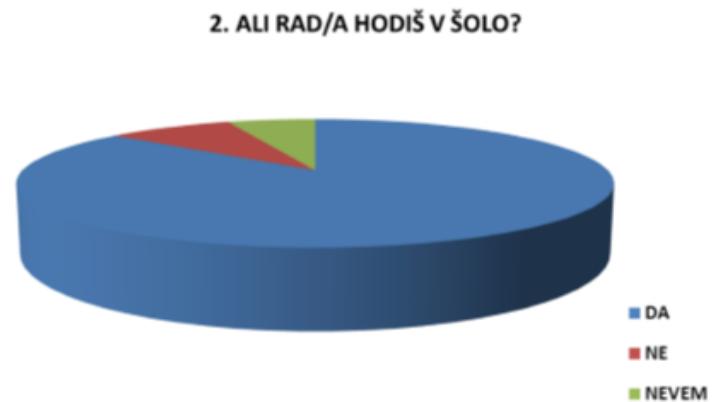
Kot veste, imamo letos na šoli kar nekaj novih učiteljev in ker veva, da si jih želite pobliže spoznati, smo z njimi pripravili intervyuje. Nekaj prostora smo namenili tudi šolskemu avtu Minotavru, ki se je odlično odrezal na sejmu ekoloških vozil Ecomeet. No, da ne bova izdali preveč, si celoten članek preberite v časopisu. Aktualna tema na naši šoli je salmonela, če pa že ravno govorimo o boleznih, je prav, da opozorimo tudi na ebolo, ki razsaja po svetu. Kakopak so pomembni tudi naši najmlajši, več o tem pa v rubriki Rumene rutice. Tudi drugi in četrtni razred je z nami delil delček njihovega šolskega sveta. Za vse, ki so ljubitelji angleščine, smo pripravili The English Pages, kjer so osmošolci pisali o življenju v prihodnosti, devetošolci pa o takih in drugačnih novicah. Matematiki in logiki se boste gotovo ustavili na straneh, kjer vas čakajo uganke, rebusi in druge miselne naloge.

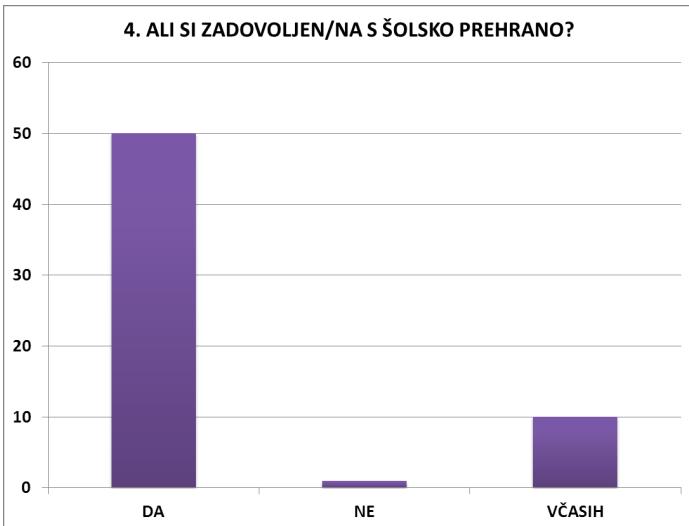
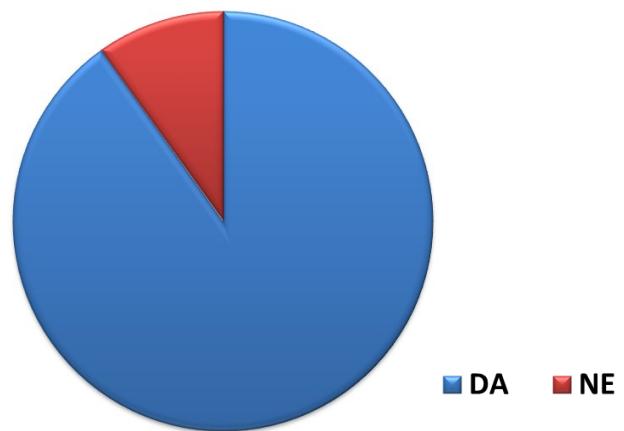
Kot veste, se nam kar vztrajno bližajo jesenske počitnice, zato jih dobro izkoristite, vmes pa ne pozabite prebrati te številke Cajtnga, saj vas kmalu čaka nova. :)

Prijetno branje vam želimo Alja in Kaja ter ostali člani uredniškega odbora.

ANKETA ZA VSE UČENCE PRVEGA RAZREDA

Letošnje šolsko leto je prag naše šole prestopilo kar 65 prvošolčkov, vključno s 15 otroki, ki bodo obiskovali POŠ Polica. Prvi šolski dan je bil za male učenjake zelo poseben. V družbi svojih staršev so prispeli k šoli, kjer jih je pred vrati pričakal župan občine Grosuplje. Zaželel jim je uspešno šolsko leto, nato pa so odšli v šolo, kjer so jih pričakali učenci in učitelji OŠ Brinje. Po magičnem sprejemu so se že začele prve šolske urice. Zelo nas je zanimalo, kakšni so se jim zdeli prvi dnevi na naši šoli, zato smo med njimi izvedli anketo. Vprašanja so bila lahka, saj so šele prvošolci, odgovori pa so zelo zanimivi.



**5. SE TI ZDIJO SOŠOLCI PRIJAZNI?**

ANKETIRANIH JE BILO 61 UČENCEV 1. RAZREDA OŠ BRINJE GROSUPLJE

UVODNIK SESTAVILI: Tina Turk in Laura Liza Ivič

ANKETO SESTAVILI: Maša, Zarjana in Vanessa

ANKETO IZVEDLI: Učitelji 1. razreda

SESTAVILA REZULTATE: Vanessa Biščan

NOVO NA ŠOLI

INTERVJU Z UČITELJEM TEHNIKE — DAMIRJEM PIRCEM



Kot že verjetno veste, smo v Cajtng uvedli rubriko Novo na šoli. Zato želimo v vsaki številki predstaviti tudi katerega izmed učiteljev. Na intervju smo tako povabili učitelja tehnike, gospoda Damirja Pirca.

Kako dolgo ste že učitelj in ali ste s poklicem zadovoljni?

Letos poteka četrto leto mojega poučevanja, s poklicem učitelja pa sem zelo zadovoljen.

Zakaj ste se odločili za ta poklic in zakaj ravno tehnika?

Za ta poklic sem se odločil, ker delo z učenci navdušuje bolj kot kakšno pisarniško delo, kjer bi prelagal papirje. Tehnika pa zato, ker je tukaj veliko praktičnega dela in ni samo teorija, kar je učencem po navadi bolj zanimivo.

Kaj vam tehnika pomeni?

Vse stvari, ki jih danes uporabljam, življenje pravzaprav. Uporabljam računalnike, telefone, televizorje, avtomobile, motorje, torej vse in življenja si ne moremo predstavljati brez tehnike.

Kdo je vaš idol oziroma, kdo vas je navdihnil za delo tehnika?

Glede na to, da ima moj star oče doma mizarsko delavnico, sem se tam naučil veliko stvari. Tako da bi lahko rekli, da me je on navdihnil in je zato tudi moj idol.

Ste zadovoljni z učenci in učitelji, oziroma s šolo na splošno?

Prvi vtis je zelo dober in sem zelo zadovoljen. Glede učiteljev sem zadovoljen, vendar jih zaenkrat še ne poznam tako zelo dobro, ker med poukom ni veliko časa, da bi se bolje spoznali. Največ pa sodelujem z učiteljem Ivom Dovićem, ker učiva na istem področju.

Kako pa se delo z otroki različne starosti razlikuje, glede na to, da poučujete na predmetni stopnji in v podaljšanem bivanju? Katero vam je morda bolj pri srcu in zakaj?

Torej, delo je zagotovo zanimivo na obeh področjih, v podaljšanem bivanju se mogoče ne počutim tako doma kot v tehnični učilnici, predvsem ker me veseli delo z velikimi stroji in to počnem večino svojega življenja.

Na katerih šolah ste poučevali pred našo in ali so kakšne razlike, ter glede česa?
Pred prihodom na vašo šolo sem poučeval na OŠ Vavta vas, OŠ Mirna Peč, OŠ Dobova in OŠ Drska. Največja razlika je zagotovo v tem, da je vaša šola največja po številu učencev. Pa tudi mogoče sama zgradba je nekoliko drugačna, seveda v dobrem smislu. Zelo všeč pa mi je tehnična učilnica zaradi dobre in kakovostne opreme, ter je daleč najboljša od vseh, v katerih sem delal..

Ste si vedno želeli postati učitelj tehnike? Če ne, kaj ste si želeli postati?

Ne, kot otrok sem si najprej kot večina mladih dečkov želel postati gasilec, nato policaj, kasneje začuda tudi astronaut, eno leto celo duhovnik, pa tudi superman nekaj časa, samo te ideje na žalost še ni ... (smeh, op.)

Če ne bi bili učitelj tehnike, kaj bi potem počeli?

Preden sem prišel na vašo šolo, sem bil samostojni raziskovalec, tako da bi verjetno s tem nadaljeval.

Iamate otroke in družino?

Imam dva otroka, stara 4 leta in 2 leti, tretji pa je v prihodu.

Kaj radi počnete v prostem času?

Trenutno se ukvarjam s svojimi otroki, drugače pa me veselijo predvsem adrenalinski športi.

Katera je najbolj divja dogodivščina, ki ste jo doživeli v zvezi z adrenalinskim športom?

Mogoče je bil od vseh najbolj zanimiv "kanjoning", kar pomeni soteskanje. To pomeni, da se spuščaš po strugi reke, skačeš v tolmune brez kakršne koli pomoči. Nosiš le rešilni jopič.

Katera je vaša najljubša rastlina?

Glede na to, da rož ne maram, bi rekkel hrast - zaradi čudovite široke krošnje, dobrega lesa in ker tudi zelo dolgo raste.

Kaj svetujete mladim, ki se želijo šolati za poklic tehnika?

Zagotovo naj najprej razmislijo, kaj jih veseli in da je zagotovo na vsaki šoli predmet, ki jim ne bo všeč, vendar moraš garati in se prebiti tudi skozi to, če želiš priti do cilja.

Gospod učitelj Pirc, hvala za čas, ki ste si ga vzeli za intervju, v veselje nam je bilo pogovarjati se z Vami.

INTERVJU Z UČITELJICO VALENTINO POKUPEC

Da bolje spoznate nove učitelje na šoli, smo se odločili, da opravimo intervju z učiteljico Valentino Pokupc.

Kaj ste po izobrazbi?

Profesorica nemščine in zgodovine.

Katere predmete učite?

Učim nemščino v 7., 8. in 9. razredu ter zgodovino.

Kakšne metode učenja imate?

Zelo si želim, da bi učence čim bolj integrirala, se pravi vključila v sam pouk. Pri mojem poučevanju ima metoda razgovora veliko težo. Uporabljam tudi metodo demonstracije, bodi si slikovne, besedne ali zvočne. Vse to pripomore temu, da si učenci lažje zapomnijo.



Kateri so Vaši hobiji? Kaj Vas zanima?

Na prvem mestu je branje knjig.

Ali se ukvarjate bolj s športom ali bolj z glasbo ali s čim drugim?

Ukvarjam se sicer s športom, s hitro hojo. Ampak je premalo časa.

Kako se počutite na naši šoli?

Odlično. Menim, da je ta šola zelo prijazna. Pogoji dela so odlični.

Koliko let že poučujete?

Nadomeščala sem nemščino na Škofijski gimnaziji.

Iz katerega dela Slovenije prihajate?

Iz Celja.

Ali imate domače živali?

Imam, psička mopsa.

Katera je Vaša najljubša barva?

Rjava.

Kakšno glasbo najraje poslušate?

Odvisno od razpoloženja. Od klasične do transa.

Katera ja Vaša najljubša rastlina?

Bela vrtnica.

Ali radi potujete? Če da, kje ste nazadnje bili?

Zelo. Na Poljskem, v Krakowu.

Ali ste zmeraj hoteli biti učiteljica? Če ne, kaj ste hoteli postati?

Že od petega razreda sem že lela učiti zgodovino. Nemščino pa od sedmega.

Hvala vam za čas, ki ste nam ga namenili in veliko uspehov na vaši poklicni poti vam želimo.

Lan Vukolič in Gaja Luna Skočir

INTERVJU Z UČITELJICO SAŠO ŽUST

Tudi učiteljica za likovno umetnost je na naši šoli nova. Lansko leto je namreč naš prejšnji učitelj, gospod Branko Mejač, odšel v pokoj. Ker smo želeli novo učiteljico bolje spoznati, smo z njo opravili kratek intervju.

Od kod prihajate?

Iz Ljubljane.

**Kateri predmet poučujete?**

Likovno umetnost in izbirne predmete, povezane s tem.

Kje ste se izobraževali, da ste postali učiteljica likovne umetnosti?

Študirala sem na vzhodni obali Švedske.

Ali mladim, ki imajo možnost študija v tujini, to priporočate?

Seveda, to je zelo dobra izkušnja, ne samo zaradi izobrazbe, ampak spoznaš različne ljudi, drugačne kulture in načine izražanja. Na primer, če ti pri nas kdo ponudi sladoled in si ga ne želiš, rečeš hvala. Tam so me v enaki situaciji samo gledali in se spraševali, ali to pomeni da ali ne. Izkušnjo dobiš tudi na področju jezika, saj se lahko naučiš veliko novega.

Na katerih šolah ste poučevali, preden ste prišli sem?

Na OŠ Sodražica, OŠ Ketteja in Murna Ljubljana in na Umetniški gimnaziji Sundsvall na Švedskem.

Kako se do sedaj razumete z učenci?

Zaenkrat je v redu, kar nekaj je potencialnih umetnikov.

Kaj so po vašem prednosti in slabosti poučevanja najstnikov?

Učence vas lahko naučimo veliko stvari, le da nam učiteljem ne daste vedno možnosti razlage.

Na kakšen način vodite učne ure? Imate rajši resno delo, ali vam je bolj pri srcu sproščena razлага?

Rada imam resno delo, mir, obenem pa tudi sproščenost učencev.

Kakšna so vaša načela pri ocenjevanju?

Pred vsako nalogo poudarim kriterije ocenjevanja. Ocenujem dobre ideje, ki jih tudi izpelješ do konca, kreativnost, da nekaj povežeš na nov način in trud.

Koliko časa ste živelji na Švedskem?

Tam sem živila 3 leta.

Kaj je vaš največji življenjski cilj?

Čim več ustvarjanja z umetnostjo in širiti ljubezen do umetnosti.

Ste že od nekdaj vedeli, da si v življenju želite ustvarjati?

Da, že od nekdaj sem rada ustvarjala in tudi vedela sem, da želim to početi v življenju.

Lara Kump in Nina Vidic

ANKETA MED UČITELJI

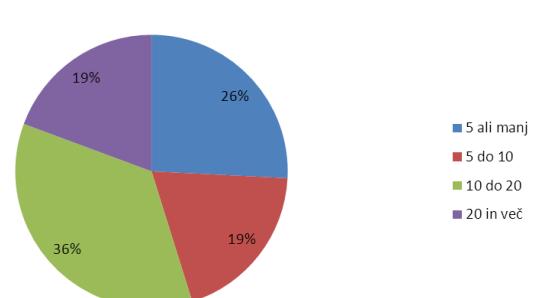
Svetovni oz. mednarodni dan učiteljev praznujemo 5. oktobra. UNESCO ga je razglasil leta 1994 na Mednarodni konferenci o izobraževanju. Namenjen je temu, da bi ljudem približal poslanstvo ter dosežke učiteljev in vzgojiteljev na področju vzgoje in izobraževanja. Večina pozornosti je posvečena enakosti med spoloma.

Zato smo se odločili, da bomo anketirali učitelje naše šole.

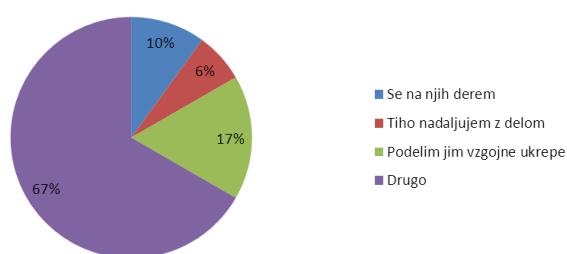
1. Ali uživate v delu učitelja?



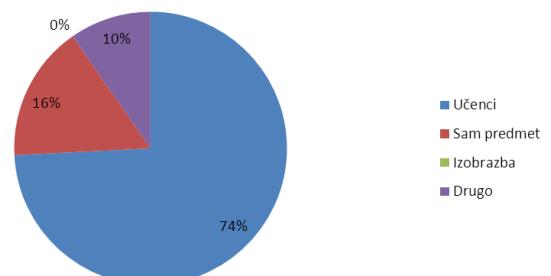
2. Koliko let že poučujete?



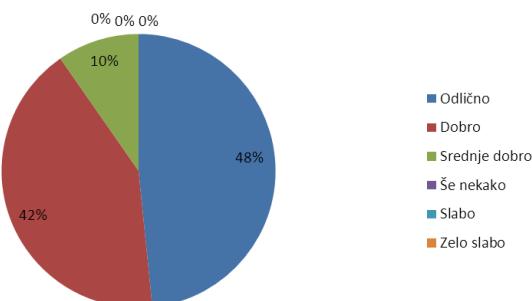
3. Kaj storite, če učenci ne opravljajo svojih dolžnosti ali motijo pouk?



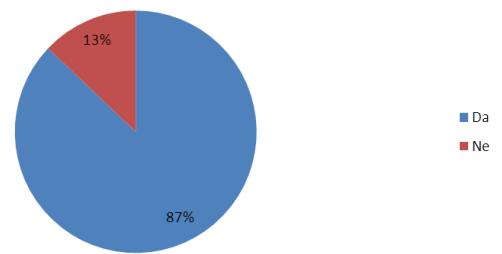
4. Kaj je za Vas najboljše pri poučevanju?



5. Kako se počutite na naši šoli?



6. Ste zadovoljni s prenovljenim vzgojnim načrtom?



ZGODBA Z NASLOVNICE

V soboto, 20. 9. 2014, smo učenci modelarskega krožka na sejmu ekoloških vozil ECOMEET, ki je potekal v okviru Evropskega tedna mobilnosti, predstavili naš električni avtomobil. Električno vozilo smo poimenovali Minotaver, po pošasti iz grške mitologije. Minotavra smo v soboto zjutraj naložili na kombi in ga odpeljali v Ljubljano na Kongresni trg. Pred pričetkom ECOMEET-a smo avto raztovorili, postavili k stojnici in ga usposobili za vožnjo. Takrat smo ugotovili, da je eden izmed akumulatorjev prazen. Naš avtomobil poganjata dva 24 V akumulatorja, zato Minotaver na žalost nismo mogli voziti in demonstrirati vožnje. Kljub temu je prišlo do nas zelo veliko radovednežev, ki so spraševali in z zanimanjem občudovali avtomobil. Ob koncu prireditve so organizatorji podelili priznanja. Minotaver je dobil priznanje za »Inovativen pogon na eno kolo.« Poleg tega je eden izmed učencev zadel kupon za enourno vožnjo s Teslovim avtomobilom. Okrog petih popoldne smo avto naložili nazaj na kombi in se odpravili domov proti Grosuplju.



Miha Jereb, 9. b



ZDRAVJE

Pred vami je nova rubrika o zdravju. V njej boste našli aktualne informacije o zdravju v Sloveniji in svetu ter kako lahko poskrbite za svoje zdravje. Zelo ažurno vam bomo posredovali informacije o tem, katere bolezni razsajajo po naši šoli ali obstaja možnost, da bodo razsajale in kaj lahko naredite, da se jih ubranite. To in še več boste lahko prebrali v naši novi rubriki o zdravju.

Tema te številke Cajtnga je:

SALMONELA NA NAŠI ŠOLI

V četrtek, 2. oktobra, smo 4. uro slišali obvestilo, da je do nadaljnega šolska prehrana odpovedana. Pojavila so se vprašanja zakaj, kako in kaj bo zdaj s kosili in ostalimi okusnimi obroki. Vzrok naj bi namreč bil sum na okužbo s salmonelo.

Ker pravzaprav zelo malo ljudi ve, kaj salmonela sploh je, sem se odločil napisati ta članek; namenjen je obveščanju učencev in njihovih staršev ter zaposlenih na OŠ Brinje. Obveščenost je namreč najboljša obramba pred strahom in najlažji način, da se okužbi izognemo.

Kaj je salmonela?

Salmonela je bakterija, ki pri ludeh povzroča 20% od vseh vnetij želodčno-črevesne sluznice. Poznamo več vrst bakterij salmonele.



O bakteriji salmonele

Bakterije **salmonele** so zelo trdovratne, saj preživijo kar 115 dni v vodi, 280 dni v vrtni zemlji, 80 dni v odpadkih, 2 leti v suhem iztrebku in kar 13 mesecev v piščančji drogovini pri temperaturi 21°C.

Simptomi okužbe

Simptomi se pojavijo po 6 do 24 urah, in ti so: bolečine v trebuhi, slabost, driska, bruhanje in občasno krvave sledi v blatu.

Zdravljenje

Zdravimo samo hujše oblike salmonele, in sicer z antibiotiki. Včasih je potrebno simptomatsko zdravljenje – to pomeni nadomeščanje tekočine, elektrolitov, dieta in podobno, še posebno pri majhnih otrocih in starejših ljudeh. Največjo nevarnost predstavlja okužba mlajših otrok, ki lažje dehidrirajo, saj težko sami skrbijo za vnos dovolj tekočin v svoje telo.

Kako se zavarovati pred salmonelo?

Pomembna je dobra higiena in pazljivost pri izbiri hrane, ki je dobro termično obdelana ali kako drugače varna (dobro umito sadje in zelenjava, čisto orodje in delovne površine v kuhinji ...).

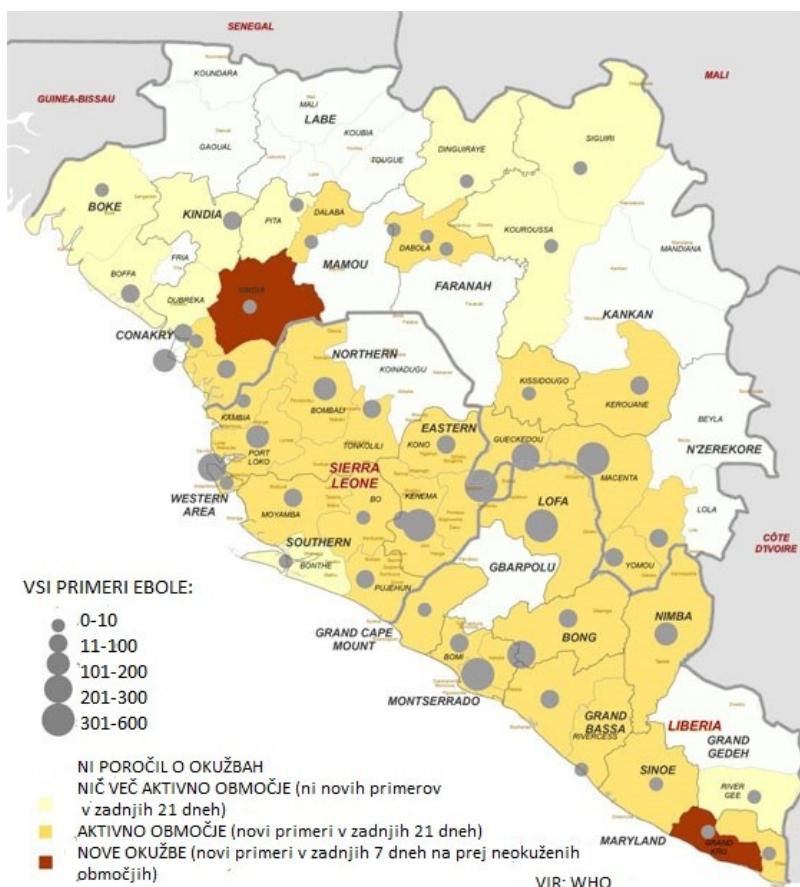
Viri:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b4/SalmonellaNIID.jpg>

<http://www.zenska.si/zdravje/zdravo-zivljenje/kaj-vse-morate-vedeti-o-okuzbi-s-salmonelo/>

EBOLA

V zadnjem času se v medijih veliko govorji o neki bolezni - eboli, marsikdo med nami pa niti ne ve, kaj oz. kakšna bolezen je to.



Kaj torej je ebola?

Ebola je nalezljiva virusna bolezen, poimenovana po reki Ebola, ki teče blizu kraja odkritja te bolezni.

Virus ponavadi izbruhne v odmaknjenih vaseh na obrobju tropskih deževnih gozdov v osrednji in zahodni Afriki. Po vsej verjetnosti jo prenašajo njeni naravni gostitelji netopirji (naših slovenskih netopirjev se zaradi ebole ni potrebno batiti, a prenašajo tudi druge nevarne bolezni). Med ljudmi se nato širi z neposrednim stikom, torej s krvjo in drugimi telesnimi tekočinami obolelega z ebolo. To se najpogosteje

zgodi znotraj družine ali pa se razširi na zdravstvene delavce, ki obolelega negujejo. Odstotek ljudi, ki umrejo po okužbi z ebolo, je 83. Tako lahko rečemo, da se je do zdaj z ebolo okužilo 3685 ljudi, umrlo pa več kot 1841 in ta številka še narašča. (Na dan 24. 9. 2014 je število mrtvih naraslo na 2 630, število okuženih pa na 5 864.) Čas, ki preteče od okužbe do pojava simptomov je od 2 do 21 dni.

Kaj se zgodi, ko se okužiš z virusom ebole?

Najprej se pojavi povišana temperatura in zmanjšanje apetita. Bolnika prične boleti glava, grlo postane otečeno. Simptomi so podobni gripi ali prehladu. Pojavijo se kronične bolečine v trebuhu, bruhanje, driska. Virus preluknja krvne žile in pričnejo se notranje in zunanje krvavitve. Beločnica postane rdeča, na koži se pričnejo pojavljati velike rane. Na žalost se diagnoza postavi običajno šele, ko pride že do krvavitev iz oči, nosu, ušes itd.

Torej, na kratko: okužba z virusom se prične s simptomimi, ki so podobni gripi in se konča s krvavitvami.

Ali se lahko tudi mi Slovenci oz. Evropejci okužimo z ebolo ter kaj lahko storimo, da okužbo preprečimo?

Teoretično se bi lahko okužili z ebolo, če bi prišli v stik z že okuženim, tako, da če se ne želimo okužiti, se izogibajmo ljudi, ki so pred kratkim pripravili iz Afrike.

(slika pridobljena: 26. 9. 2014)

Viri:

<http://www.who.int/en/>

http://vizita.si/clanek/infekcijiske_bolezni/ebola-pricne-se-kot-gripa-in-konca-s-krvavitvami-iz-oci-uses-in-nosu.html

<http://www.delo.si/novice/svet/kaj-je-ebola.html>

ZANIMIVI PODATKI S PODROČJA ZDRAVJA

- Vsak konec tedna na pediatrični kliniki sprejmejo vsaj enega, velikokrat pa več optih mladostnikov. Ta številka se ob množičnih prireditvah še poveča.
- Število samomorov v Sloveniji se v zadnjih štirih letih znova povečuje, a je še vedno občutno nižje kot leta 2000, ko je samomor naredilo 588 ljudi.

LITERARNI KOTIČEK

ČAROVNICA

Sredi gozda stara bajta,
v njej čarownica, ki nima cajta,
ker v loncu kuha zvarke,
notri meče kurje parklje.

Meša in kuha napoje,
ki spremenijo oboje:
starše, da ubogajo in
učitelje, da nas ne sprašujejo.

Zvečer, ko pade noč
in si zaželimo lahko noč,
si čarownica klobuk natakne
in se v svojo družbo umakne.

Laura Erjavec, 7. c



ŠPORTNI DAN

(doživljajska pripoved)



V ponedeljek smo odšli na Šmarno goro. Zbrali smo se na parkirišču. Do vznožja hriba smo odšli z avtobusom, na vrh pa peš. Tam smo pojedli šolsko malico, ki smo jo dobili na parkirišču. Na vrhu smo si kupili tudi spominke in sladkarije. Od zgoraj smo opazovali pokrajino. Ko smo prišli v dolino, smo morali peš hoditi do avtobusa. Utrjeni in zadovoljni smo prišli v šolo.

Tjaša Perhaj, 4. b

V ponedeljek smo imeli športni dan. Odšli smo na Šmarno goro. Avtobus nas je veselo odpeljal. Ko smo prišli z avtobusa, smo nadaljevali pot naprej do Šmar-

ne gore. Ko smo prišli skoraj na vrh, smo pozvonili in si zaželeti željo. Bilo je zelo vroče, zato smo si preoblekli majice. Potem smo pojedli svojo malico in vzeli denarnice. Z denarjem smo si kupili sladkarije. Preden smo odšli domov, nam je učiteljica povedala o zgodovini Šmarne gore. Nato smo se odpravili na avtobus in se odpeljali v šolo.

Tyra Bilič, 4. b

V ponedeljek smo imeli športni dan. Dobili smo se na parkirišču pred šolo. Odšli smo ob 8.15. Ko sem bil na avtobusu, mi je bilo slabo. Čisto malo. V paru sem bil z Adnanom in sedela sva v prvi vrsti. Ko smo prispeli pod vznožje Šmarne gore, nas je avtobus odložil in smo vzeli nahrbtnike in šli. Ko smo hodili na Šmarno goro, smo zagledali mini jamo. Nato smo si malo odpočili. Pa smo prispeli do jase. Imeli smo kratek odmor. Zdaj je sledil velik vzpon. Z Nilayem sva bila zelo hitra. Pa sva šla po lesenih stopnicah. Potem sva morala nazaj. Vsak je pozvonil z zvonom in si nekaj zaželeti. Nato smo šli znova na lesene stopnice. Kmalu smo bili na cilju. Vsak si je našel svojo mizo s klopjo. Zatem smo malicali. Malo smo počakali, nato pa šli v prodajalno. Kupili smo razne stvari. Zapravil sem 7 evrov in 20 centov. Kupil sem največ. Čisto malo zatem sem kupljeno že jedel. Tudi sončili smo se. Ko je bil čas odhoda, smo spakirali in šli. Na poti navzdol smo doživeli podobno kot na poti navzgor. No, nekaj je bilo drugače: videli smo turško znamenje. Nato smo prišli k avtobusu. Pripelji smo se in odšli proti šoli, kamor smo se srečno vrnili.

Žiga Lukič, 4. b



ENGLISH PAGES

WORLD HEALTH STATISTICS 2014

A WEALTH OF INFORMATION ON GLOBAL PUBLIC HEALTH A SNAPSHOT OF GLOBAL HEALTH

The risk of a child dying before their fifth birthday is 8 times higher in the WHO African Region than for a child in the WHO European Region.

Nearly 800 women die every day due to complications in pregnancy and childbirth.

WE ARE ALL LIVING LONGER

A baby girl born in 2012 can expect to live an average of 72.7 years, and a baby boy to 68.1 years. This is 6 years longer than the average global life expectancy for a child born in 1990.

Low-income countries have made the most significant progress, with an increase of 9 years of average life expectancy between 1990 and 2012 – from 51.2 to 60.2 years for men and 54.0 to 63.1 years for women.

OUR CHILDREN ARE GETTING FATTER

In 2012, around 44 million (6.7%) of the world's children aged less than 5 years were overweighted.

IF YOU WANT TO READ MORE ABOUT THIS THEME, YOU CAN FIND IT ON THIS LINK:

<http://www.who.int/gho>

Sources: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/112739/1/WHO_HIS_HSI_14.1_eng.pdf?ua=1

CHEMISTRY NEWS

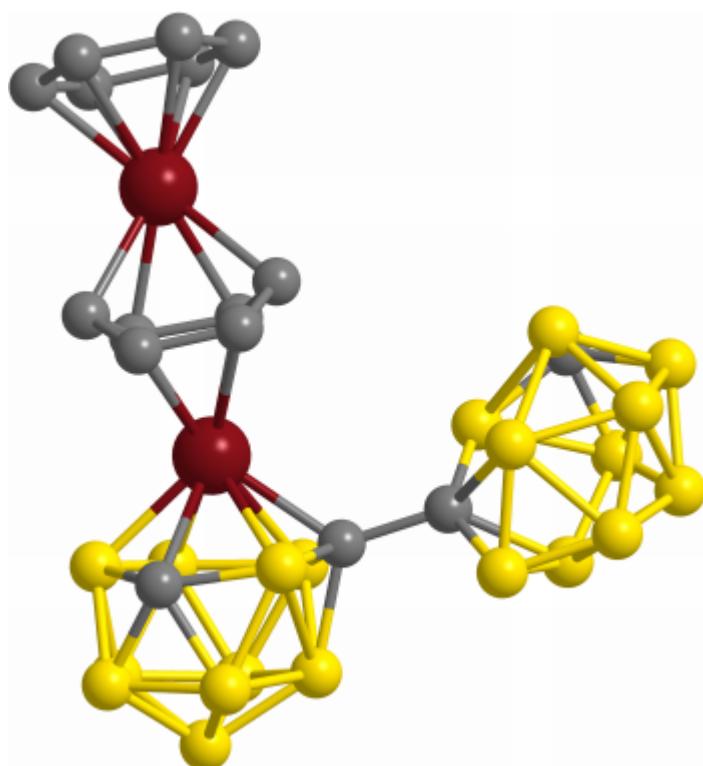
Older women who eat foods with higher amounts of potassium may be at lower risk of stroke and death than women who consume less potassium-rich foods. The health benefits from potassium-rich foods are greater among older women who do not have high blood pressure. Most older American women do not eat the recommended amounts of potassium from foods.

<http://www.sciencedaily.com/releases/2014/09/140904183729.htm>

Capcasin is a chemical which is in chilly, curry and other spicy food. It gives the feeling of spice. Scientists say that it is also good in medical issues. The worlds most hot chilly pepper is Trinidad Moruga Scorpion.

<http://abcnews.go.com/Health/capsaicin-ingredient-hot-peppers-offers-medical-benefits/story?id=15727011>

Boris Čeh



FASHION CORNER

RED CARPET VMAs

Award season has kicked off with the night that celebs have the most freedom to have fun with fashion and beauty. But the MTV Music Video Awards red carpet was more classic chic than experimental this year, with a sea of gorgeous fresh faces, red and nude lips, and long locks.



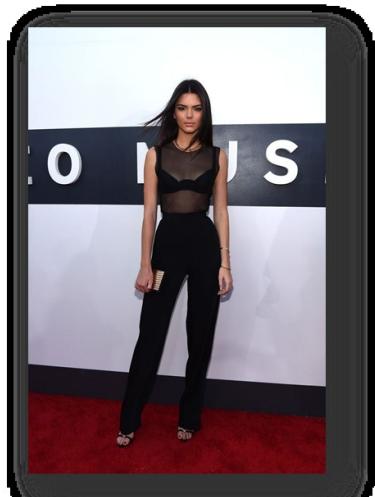
Lots of skin turned up on the MTV [Video Music Awards](#) Sunday night at The Forum in Inglewood, California.

Cut-outs, glitter, cropped tops, leather, lace, sequins and more were on full display as stars walked the red carpet before the show.



Most of celebrities did their job well, but some of them failed with their style on the red carpet.

Katy Perry



Trend of this year is absolutely transparent top!

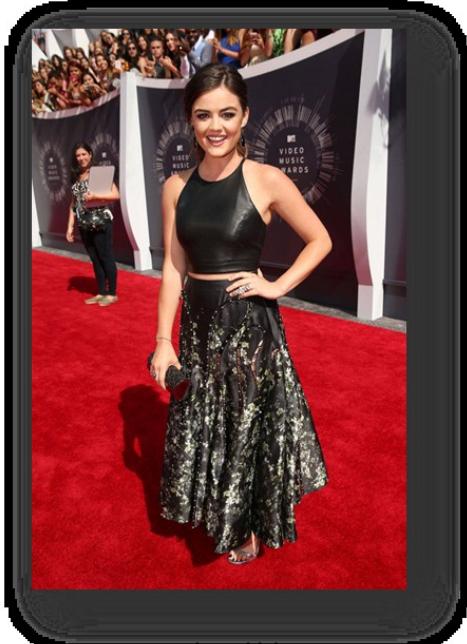
Kendall Jenner



"just married" Behati Prinsloo and Adam Levine



Jeniffer Lopez



Lucy Hale

Sources:

Magazine Elle

Ana Simonič

COMPUTER NEWS**NEW THINGS IN FIREFOX 29**

Firefox version 29, which was released in April 2014, introduces Australis. It's a new design that includes some new things. This is an overview of the biggest changes:

- Tabs are now curved: nothing important, just for better look.
- The new menu on the right side: it's an improved successor of the old orange Firefox menu. The new one is better because it only contains the most used commands. You can also decide which buttons you want to have in the menu; see the next change.
- More customization: in previous versions, you could customize the main toolbar. In Firefox 29, you can also customize the menu (mentioned above). Just open the new menu and click Customize, and then drag buttons to the toolbar, menu or out.
- New Sync: an ability to synchronize bookmarks, history, tabs, etc. between multiple computers, is now quite easier to set up. No more pairing codes or recovery keys. Just sign in with Firefox account and that is it.

Lan Glad Zidar



STATE FLOWER TO FIT YOUR GARDEN

As American fireworks in July, official state flowers honour the natural diversity of their country.

The idea dates back to 1893, when, for a national garland at the Chicago World's Fair, each state was asked to nominate a floral emblem.

Here are some of the state flowers: California Poppy of California, Orange Blossom of Florida and Yellow Hibiscus of Hawaii.

The sunflower was a shoo-in for Kansas, suggesting "the majesty of a golden future."

No bloom holds more titles than the rose. It's an official emblem for New York, Georgia, North Dakota, Iowa, and Oklahoma, as well as the national flower of the U.S.A.

Many are also such great all-around garden plants that—no matter where you live—they'll thrive with little fuss, adding notes of carefree Americana to your landscape.



<http://edition.cnn.com/2014/07/03/living/15-state-flowers/index.html?iref=allsearch>

Tina Ferjan

MARC MARQUEZ WINS BRITISH GP

World champion Marc Marquez clinched his 11th victory of the season on Sunday after returning to winning ways at the British MotoGP at Silverstone. The 21-year-old has had a stunning season so far, clinching 10 pole positions and winning all but one of twelve races. But the Spanish Honda rider didn't have it all his own way at Silverstone and enjoyed a pulsating fight with two-time world champion Jorge Lorenzo, whose Yamaha teammate Valentino Rossi was third. "Honestly, Jorge was much stronger than I expected," Marquez said. "When I passed him the first time I made a small mistake and he got the lead back ... However, I recalled what happened last year and didn't want a repeat of that so I ensured once I got back in front again I wouldn't let it slip." After one failed overtaking maneuver, Marquez finally took the lead and stayed there.



GETTY IMAGES

Marc Marquez

Lara Kump

LIFE IN THE FUTURE

I think that future will be very different. People in the whole world will speak one language. There will be more cars, but the air will be cleaner. We will use the solar energy. Everybody will travel to the moon and when this people fly to the moon, they will wear spacesuits. Scientists will discover that living on other planets is impossible. People will live in the underwater cities. Medicine will discover a cure for cancer, which means that people in the future will have longer lives than today. All children will be so lazy... Every single day they will sit in front of a television. They won't go to schools anymore. They will spend all their time typing on mobile phones and computers and watching TV. They won't help their parents like we do now. Teachers will be less strict. A lot of teachers will lose their jobs, because there will be less students. I think the life we have is better than the life in the future. We are smarter than this kids from future. Our life is better than life in future, because there are more jobs and if we spend all this time we have just for watching TV and typing messages on our phones. And if people in the future get more stupid than we are, we will not get any jobs, which means that we won't have any money. And if we don't have money, we will be poor. But nobody deserves to be poor. We can be so happy that we aren't the kids from the future.

Sara Lindič, 8. b

In the future our life will be very different.

People will live in underwater cities because scientists will find out that underwater life is much better. They will discover a lot of new things. Among them there will also be a new kind of water, the water that produces electricity and only one litre of water will be able to give enough power to a city as big as New York for three months. People will still go to work and children to school, but for much less time because people will be so lazy they will work and study for only one hour. They won't do much exercise so they will be really fat. Even though fat, the new generations will have to go live on Mars because oceans on Earth will be just too full of fat people.

Technology will change so much that if you will want to watch television you will only put special glasses on and say a name of a film and it will show it, you will also be able to smell the scenes in movies, they will even discover a robot that looks just like a real person and many other inventions.

Well this is my opinion about the future that is already waiting for us.

Klara Travnik, 8. b

What will happen in the future?

People will learn faster and we will have a longer life. In the medicine will change a lot. Robots will have the surgeries. We will not go to school, because we will be too smart. Computers will be on touch and voice. Parents will be less strict, because they will have more free time. We will speak one language. The language will be named: SUPERLANGUAGE. We will have the solar energy. We will travel out of space and we will arrive at the HEAVEN.

I think the future will be very exciting.

Luka Žlajpah, 8. a

People in the future will live longer and they will live underwater. Underwater cities will be amazing. We will swim to the shop and to newsagent's. Medical science will be better. Doctors will have medicines for all sicknesses. Scientists will discover life on other planets. They will discover a new planet. Children will replace school with TV and computers. Every day they will have fun and every day they will go to the theme park. Everybody will wear spacesuit and travel to the moon. Moon will be like America. The world will speak one language so everyone will understand you. Cars in the future will be powered by the solar energy so the air will be cleaner. There won't be many teachers, in fact, there will be only one teacher on the moon; she will be there only for children who will want to go to school and she won't be strict.

Mojca Kramar, 8. c

LIFE OF A NEWS REPORTER

"Hi, my name is Carl and I am a news reporter. Every evening I think about what is going to happen tomorrow. Maybe there will be another person attacked, maybe another unique baby. We never know, if our lives are in danger, it might be."

One morning I went with my camera operator on the crime scene, when suddenly there was a gunshot. A guy in a grey hoodie shot a policeman, a poor guy was just standing there watching the crime scene. When the shots were fired, all of the policemen took their guns and teasers out aiming at the target. The guy in the hoodie threw his gun on the ground. The policemen approached the man and the guy started running towards the crowd. When he was close to the innocent people he detonated the suicide vest. He was hiding it in the hoodie and no one expected that. 5 innocent people died due to explosion. Well, me and my camera operator were safe because we stayed back and watched everything. We couldn't do anything.

Every day I am thinking what else is going to happen."

(Based on a true story.)

Reported by: Tim Strojinc

A PUMPKIN SHAPED LIKE A HEAD OF THE FRANKENSTEIN'S MONSTER

Tony Dighera is a Californian farmer who has been growing pumpkins for many years. He thought of a very good idea to shape pumpkins into different shapes like hearts or even heads of monsters (Frankenstein, for example). He has worked for years on those shapes. He puts little pumpkins into a plastic mould and grows them in those shapes. Sometimes they don't turn the way he would like them to. He will be selling them for the Halloween for 75 point two one two five dollars each. He gets orders as far as from Japan, Denmark and Arab Emirates. He will be selling heart shaped pumpkins for Valentine's Day.

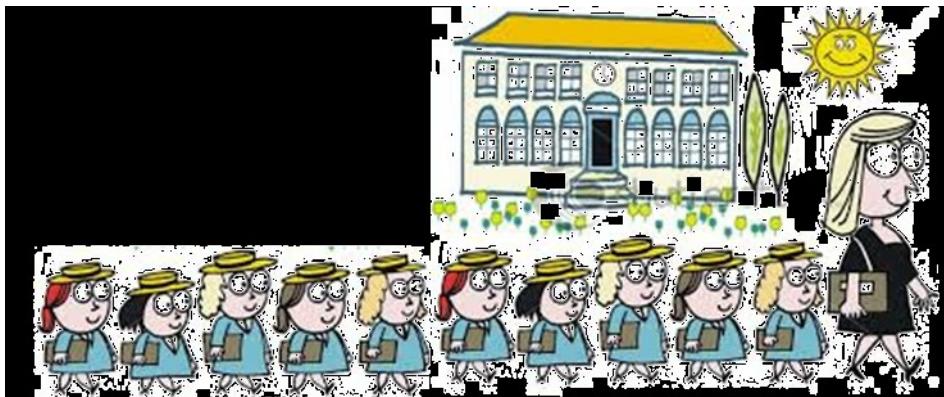
Tony Dighera's invention made him a very successful business man.

Gašper Skubic

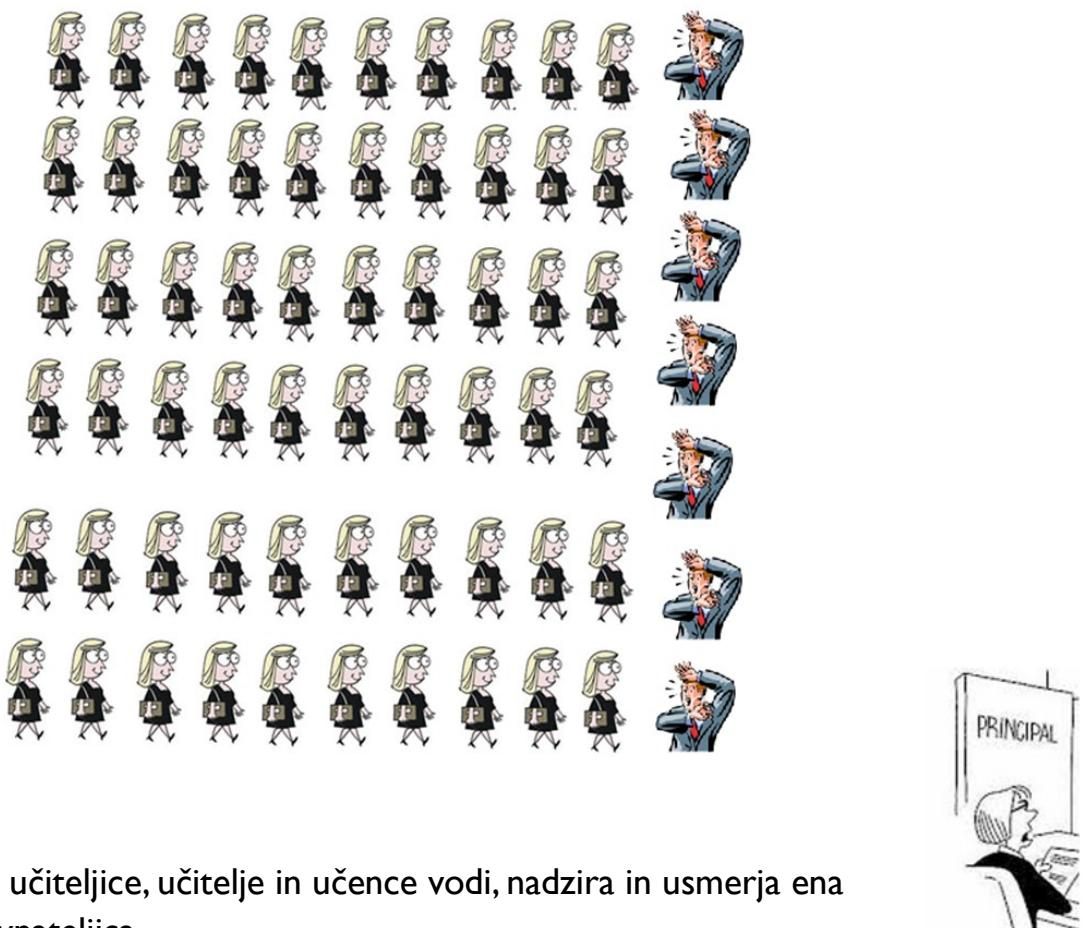
POSKRBIMO ZA MOŽGANSKE KRIVULJE

Na OŠ Brinje Grosuplje je natanko 67 učiteljev, ki skušajo vcepiti znanje v glave kar 676 učencem.

Torej: na približno vsakih 10 učencev je zaposlen 1 učitelj ali učiteljica.



Seveda prevladujejo učiteljice. Moški predstavniki učiteljskega zborna OŠ Brinje Grosuplje predstavljajo le ubogih 10,4 %.



Vse skupaj, torej učiteljice, učitelje in učence vodi, nadzira in usmerja ena sama samcata ravnateljica.

Vsi strokovni delavci so 5. 10. praznovali praznik – dan učiteljev.

Nekaj njihovih imen je Domen Žagar uspel umestiti v spodnjo osmerosmerko.

M	A	R	I	J	A	E	M	I	L
A	R	Č	V	E	S	O	N	J	A
R	A	S	A	J	A	M	M	T	N
K	B	I	N	I	N	A	A	T	I
O	R	A	Š	A	S	J	T	S	T
D	A	A	J	N	A	T	E	A	N
A	B	P	E	T	R	A	J	B	E
M	A	R	J	E	T	K	A	I	L
I	A	K	A	T	A	R	I	N	A
R	O	M	A	N	A	M	O	A	V

Jih najdete? Išcite jih vodoravno, navpično in diagonalno. Nekatera se berejo od leve proti desni, druga pa v drugo smer. Če boste našli vse »skrite« učitelje, vam bo ostalo nekaj prostih polj. Preberite črke, ki se nahajajo na teh poljih (od zgoraj navzdol ter v vsaki vrsti od leve proti desni).

Učenci, ki pri matematiki obiskujejo 3. nivo, so svojim učiteljicam in učiteljem namenili nekaj lepih misli. Vendar – pozor – potrebno jih je dešifrirati.

Vsaka črka ima svojo zaporedno številko v slovenski abecedi. Tej številki smo bodisi priseli bodisi smo od nje odšteli neko število - ključ. Rezultati so izpisani. V isti misli smo seveda ves čas uporabljali isti ključ kodiranja.

MATEMATIČNE IGRE

Od 6. do 10. oktobra je teden otroka. Učenci, ki v šolskem letu 2014/2015 obiskujejo izbirni predmet matematična delavnica 8, so ob tej priložnosti preizkusili nekaj matematičnih iger. Vsem je skupno to, da jih lahko zelo hitro in enostavno izdelate sami. Lahko se preprosto zabavate ob igranju ali pa z nekaj razmisleka ugotovite zmagovalno strategijo – se pravi način, kako igrati, da vsakokrat premagate nasprotnika. Nekatere igre so namenjene le enemu igralcu. Pri slednjih je vaš cilj poiskati takšen način igranja, da igro zaključite v čim manj potezah.

ŽABICE



Cilj igre: Premakniti vse zelene žabice na mesta rumenih žabic in obratno.

Pravila igre:

Zelene žabice se lahko pomikajo le v desno smer, rumene pa le v levo smer. Žabica se lahko premakne za 1 polje oz. preskoči eno žabico in pristane takoj za preskočeno žabico na praznem polju.

Matematični izzivi:

Kakšno je najmanjše število potez, potrebnih za rešitev igre?

Kaj če bi imeli več žabic (npr. po 4, 5, 6 ... vsake barve)?

Kaj če bi bilo število žabic na obeh straneh različno?

23**Pravila igre:**

Igra je namenjena dvema igralcema.

Prvi izbere število 1, 2, 3 ali 4.

Drugi temu številu doda 1, 2, 3 ali 4.

Prvi skupni vsoti spet doda 1, 2, 3 ali 4

in tako naprej.

Cilj igre: Zmaga tisti, ki prvi doseže število 23.

Matematični izzivi:

Kako igrati, da zanesljivo zmagate?

Je vseeno, kdo začne?

Kaj če bi bila izbrana vsota 30?

Kaj če bi bila izbrana vsota 100, vi pa bi lahko izbrali število 1, 2, 3, 4, 5, 6 ali 7?



KOLOFON

CAJTN'G, časopis OŠ Brinje Grosuplje

Številka 1, letnik 2014/2015

Uredništvo: Ljubljanska cesta 40a, 1290 Grosuplje

e-pošta: cajtngbrinje@gmail.com

Glavna in odgovorna urednica: Mateja Zupančič, prof.

Namestnica glavne urednice: Sabina Jevšenak, prof.

Likovno in tehnično uredništvo: Lan Glad Zidar, Luka Grbec

Novinarji: Vanessa Biščan, Laura Liza Ivič, Miša Kajfež, Kristina Kek, Lara Kump, Alja Pavčič, Melanija Pleško, Zarjana Simič Osokina, Maša Šporar, Kaja Štrubelj, Gaja Luna Skočir, Tina Turk, Lan Vukolič, Nina Vidic

Lektoriranje: Mateja Zupančič, prof.

Sodelavci: učenci in učitelji OŠ Brinje Grosuplje